

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter vojna po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne pešt-vrate 3 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vedno oznanirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljajo usodniške reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Celje 25. febr. Na današnjem shodu volilcev in veljavnih narodnih mož v Celji so bili enoglasno sledeči gospodje za kandidate narodne slovenske stranke postavljeni: Za celjski okraj: dr. Dominikuš in dr. Josip Serbec, za mariborski okraj dr. Radej in posestnik Flucher, za ljutomerski Kukovec, za ptujski Herman, za brežki Žnidaršič, za slovenj-graški Schmidt.

Peterburg 24. februarja. Oficijalno. Veliki knez Nikolaj je z dovoljenjem sultanovim prišel v San-Stefano in je bil od Reufa in Mehemed Alija sprejet.

Carigrad 24. februarja. Preliminarna pogodba o miru se denes podpisuje v San-Stefanu s pogojem, da se mir sklene in imenuje po Carigradu. Potem bode veliki knez Nikolaj sultana obiskal.

Peterburg 25. febr. Agence Russe dementira rusko vmarsiranje v Carigrad, in trdi, da razgovori o miru napredujejo; pravi, da je verjetno, da bode Rusija popustila svojo terjatev, naj jej Turčija izroči šest oklopnih ladij, ako se Turčija zaveže, da jih nobenej drugej državi ne odstopi; dalje pravi, da je vest, po kateri sklepi na konferenci ne bodo obligatorične veljave imeli, izmišljena; naglašja, da Rusija sprejema konferenco in sicer ali tako, da se je ministri vnanjih zadev udeležé, ali pa če se ne udeležé; kot kraj konference je Rusiji tudi Berlin po volji; ista agentura dementira poročila o umorstvih Poljakov v Bolgariji kot neresnična.

Peterburg 23. febr. „Golos“ naglašja v ostrem članku, ki se obrača proti odlašanju mirovni razprav, da je čas, da se tem razpravam konec stori. Porta naj jasno in dejansko zve, da zastoj računa na navzočnost angleških ladij. Naj bi se Turčiji povedalo, da, če ne bode do kacega gotovega obroka mir potrjen, začne se zopet vojna.

London 23. febr. „Standard“ poroča iz Carigrada 21. t. m.: Car je telegrafiral sultanu, da bode razgovore pretrgal in Carigrad zasedel, če se mir hitro ne sklene.

London 23. februarja. Iz Carigrada ima Reuterjeva agentura poročilo, da je jeden izmed ruskih mirovni uveto ta, da Turčija odstopi šest največjih železnih ladij oklopnice Rusiji, ker bi jih sicer porta Angliji prodati utegnila.

London 23. februarja. „Times“ pišejo: Rusi marširajo vendar na Carigrad. Razgovori zaradi miru v Adrijanopolji ne napredujejo. Vprašanje je, ali se kongres sploh kedaj snide ali ne. — „Daily Telegraph“ meni, da je politični horizont zopet oblačen.

Trnovo 22. febr. Dogovori zaradi miru so običali, ne napredujejo. Turški pooblaščenici jih hoté zavleči in uvete miru olajšati. Ignatiev je žugal, da premirje odpove.

Belgrad 23. februarja. Turška posadna vojska, 10.000 mož, je zapustila Vidin in Belgradčik, obe ti mesti so Rumuni zasledli.

Carigrad 22. febr. Sulejman-paša je zaprt, ker je velezdajne dogovore z Angleži imel. Več turških oficirjev se dolži, da so hoteli Angležem Dardanelске tvrdnjave izročiti.

Carigrad 21. februarja. Vojna odškodnina, ki jo Rusija terja, je 5 milijard frankov. Rusi sicer še baje zahtevajo, da Turčija tudi

Rumunom, Srbom in Črnogorcem poleg odstopa zemlje tudi še denarno odškodnino dá.

O položnji.

Novine in poročila od včerajšnjega dne so zaznamovale situvacijo kot zopet bolj „napeto“ ali vojevito, razpor mej Anglijo in Rusijo povišan, in celo, da je Turčija nekako uporna in kljubovalna postala. Denes pa so najnovejši telegrami nekoliko bolj tolažilni. Sklepanje miru, ki se je bilo menda nekoliko ustavilo, napreduje vendar zopet. Rusi so prišli še bliže Carigrada v San Štefano in uže se napoveduje, da bode Nikolaj sultana obiskal v Carigradu. Da sam ne pojde tja, temuč z vojsko, to se razumeje. In tako bode angleška flota brez vspeha v Dardanelah dan gubila, a konferenca — o kateri je zdaj zopet slišati, da se v Berlinu a ne v Baden Badenu snide — ne bode na vse zadnje imela drugega opravka nego na znanje vzeti nasledke sijajnih zmag ruskega orožja. Kakovi protesti Angležev in Magjarov bode pač lepo pod mizo padli. Stvari so, hvala Bogú, tako daleč prišle in Rusija tako moževno energično in dosledno postopa, da smemo mirno čakati daljnega razpletanja.

Pravo izpoznanje.

V zadnji seji državnega zbora je nemški poslanec dr. Oelz govoril in rekel mej družim: „Ogri so ravno tako nezmerni v svojih terjatvah, kakor smo mi slabi. Ogri so močni, ker so nagodbo s svojimi sodeželani Hrvati naredili. Mi na tej strani Litve pa nismo naredili izravnanja s Slovani, zato nam manjka vsake delavne moči in energije, brez katere je krepko žilobitje v državnem življenju nemoogoče. To je kletev zlega dejanja“.

Listek.

✓ Turki v Evropi.

(Po G. Raschu spisal L. Jóšt.)

Pred tednom dnij zamrl je v Berlinu znameniti nemški žurnalst ter spisatelj jedrnatih člankov Gustav Rasch v 50. letu svojega življenja. Rodom Nемеc prekoračil je celo južno Evropo, zapadno Azijo, severno Afriko, z eno besedo: turški sultanat. Znano pa je, da je potniku, kateri ima Turško križem prekoračiti, jako težavno, biti objektivnim; toda, kar pogrešamo pri drugih Nemcih Slovanofagih in Turkofilih, najdemo pri Raschu, kateri je vodil pero izjemno le objektivnej re snici.

Kot Slovani spominjamo se poštenega, a žalibože uže pokojnega Rascha naj bolje, ako pustimo besedo njemu, oziroma njegovemu persesu:

I.

Carigrad, nekdanja rezidenca grških carjev, mesto, obstoječe iz velikanskih palač, v katerih je bila strašna množica umetniških izdelkov starega sveta nakopičena v kinč mesta na Bosporu, — zgodovina jasno slika z besedami carja Justiniana, kateri je, izdelavši Sofijin o cerkev izustil: „Zdaj, Salomon, sem te prekósil!“ In kaj so muselmani naredili iz tega lepega mesta grških carjev? Kje so tisoči palač, kje zakladi literature in drugih véd, o katerih nam zgodovina čudeže pripoveduje? Vse je bilo, ko so Turki Carigrad v pest dobili, razdejano, požgano, uničeno, a razdejano tako, da niti spomin na nekdanje palače ostal nij. Carska palača obsegala je skoro del mesta, a denes se ne dá natanko določiti, kje je stala. Kdor sploh hoče imeti pojem razdora, naj se potruži tija, kjer so divjali Turčini. Na foru večnega Rima razvidi se sicer 12 stoletna starost, Vandali, Goti, Herulci,

hruli so skozi; a vendar je vedno lepše, nego atmeidan v Carigradu, skozi katerega je le enkrat stopala peta turškega pustošenja.

Kaj pa so postavili Turki na mesto to neznane lepote in krasnosti carigradske, na mesto tolikih palač, katere je razdejal islam? Umazano velikansko mesto iz lesenih barak, katere človeka spominjajo na šatore azijskih nomadov; ozke osmradene ulice, katerih tlak ima več lukenj nego kamenja, ulice brez imen in barake brez hišnih številčk; namesto veličih trgov so mali prostori brez podobe. — To je značaj vsacega mesta na Turškem, razloček je le v velikosti ter obsežju.

V zapadu se vedno toliko sliši od turških bazarjev, v katerih misli človek mnogovrstne dragocenosti orijenta iskati, meni pa vedno zlo prihaja, — pravi Rasch — ako se domislím na uboge kreature, katere celi dan leže na žimnici, noge navskriž, pipo v zobeh, pogledovaje na nesnažno kramarstvo svoje.

Pa ne le federalistični nemški poslanci, tudi ustavoversko časopisje izpoznava, da ves naš dozdanji sistem nema zdrave podloge. Ves parlamentarizem takraj in onkraj Litave nij naraven. V ogerskem in avstrijskem državnem zboru vlada nema več prave večine, ker pri glasovanji o nagodbenih postavah so odločili na Dunaji Poljaki, v Pešti Hrvatje in Saksi, torej nevladne slučajne stranke. Tak parlamentarizem je v protivji s pravim ustavnim duhom. To izpoznanje beremo celo po protivnih listih vedno bolj po gosto in za to vendar smemo upati, da bode sad obrodilo in vodilo do poravnanja sè Slova ni, kateri so najmočnejši steber bodočnosti te monarhije, to se ve, vsem narodom pravične.

Upravljenje Bolgarije.

Iz Jasov v Rumuniji se poroča: „Kolonija tukajšnjih bolgarskih naseljencev se je v zadnjih tednih zelo pomanjšala. Skoro vsi mlajši in inteligentnejši Bolgari so se vrnili v svojo domovino, da si dobe službe in dostojenstva v uradih. Provizorična organizacija uprave v Bolgariji se izvršuje prav po ruskej šabloni. Vsako mesto dobiva svojega guvernerja, policijskega načelnika in takozvane „kvartalne nadziratelje“. Bivše turške Sandžake so Rusi izpremenili v gubernije, kateri so razdeljeni na ujezde, izpravništva in oblasti. V javne službe mogó samo oni Bolgari stopiti, kateri umejo ruski jezik. Ta okolnost seveda prav nič ne ovira pri nameščevanji izpraznjenih mest, kajti mladi narastaj bolgarski vé in zna dobro sorodni jezik ruski, ker so se mladeniči po največ v novejšej dobi pošiljali na Rusko v odgojo, ali so se pa doma učili ruščine. V obče pak se Bolgar prav lahko privadi ruskem jeziku, kateri je čisto soroden z materinščino njegovo. Tudi je ruska politika uže prej preskrbela, da narodne posebnosti Bolgarov ter njih jezika različnost ne préčijo asimilacije z narodom ruskim. V ta namen so bile uže pred mnogo leti ustanovljene šole v Odesi in v Nikolajevu. Takoimenovanih „Mlado-Bolgarov“ nijso pri oddajanji služeb nobednega pozabili. Od Karavelova do Balbanovega so uže zdaj vsi nameščeni bili. A nijso oni Bolgari jedini, katere vleče čestiteljnost upravljati in službovati na korist Bolgarije nazaj domov v prekodunavske pokrajine, nego tudi mnogi bankirji, trgovci, obrtniki itd. ostavljajo Rumunijo, ter se selijo v bolgarska obdunavska mesta. Zatorej se v Rumuniji bojé, da utegne ta velika selitev Bolgarov imeti na

ekonomične razmere v Rumuniji nepovoljen vpliv.“

Govor slovenskega poslanca g. Nabergoja

(v 343. seji državnega zbora dne 20. februarja 1878).

Uvedenje cola za uvažanje svežih rib, tarifna točka 10 a) z jednim goldinarjem na meterski cent, bi po predlogu vladinemu na leto prinašalo 4715 gold. colnih davkov.

A za to vrlo majheno vsoto bi prislužek z lovom rib, kateri na Primorskem hrani mnogo družin, bil čisto uničen. Kdor se z Nabrežine nizdolu pelja ter naenkrat pod soboj ugleda Trst in morje, opazi ob jednem onih sto in sto majhenih barčic, ki se 3 do 4 milje od obale zibljo po visokem morji in vtisa tega pogleda ne bode pozabil. Primorci na tak način love ribe, gredo z večera s kampanj na silno mnogih krajih ven v morje in se z jutra povrnejo čisto s praznimi, čisto s polnimi mrežami domov.

Potreben uvet temu prislužku pak je, da more ribič kjer ga je volja s čolnom pristati ali odpluti, to se ve da tam, kjer mu je bliže domov ali od koder nema daleč na trg. To svobodo pak bi uvedenje colnega davka na sveže ribe z jednim mahom uničilo.

Od tržaškega svobodnega pristanišča namreč proti colnej okolici nema nobedno pristanišče colnega urada, razven Devina. Samo tija bi mogli ribiči hoditi, in bila bi jim tedaj vsa obala od Trsta do Devina zaprta, ter bi na vsak način bili prisiljeni voziti daljšim putem, po katerem pak po zimi in ob viharnem vremenu nij iti mogoče.

Celo stari colni tarif od l. 1853, kateri je pri točki 14 a) pri ribah, svežih, določil za colni cent 1 gld. 58 kr. cola, kar bi znašalo za meterski cent po 3 gld. 16 kr., se je oziral na primorske razmere, in je pristavil opomnu, št. 2, katera je izrečno glasila se: morske ribe, katere ujemó in prinesó domači ribiči, so colnine proste.

Jaz stavljam predlog (čita):

„Visoka zbornica naj sklene:

„Bodi-si, da se ta colni stavek popolnem zavrže, ali da se mu pridoda opomnja, katero je imel stari colni tarif, namreč: morske ribe, sveže, katere ujemó in prinesó domači ribiči, so colnine proste.“

Usojam se samo še opomniti, da nalozenje cola na sveže ribe prav za prav zadeva

domačo produkcijo, ribji lov, in se zatorej ne zlaže z načelom, da se na domačo produkcijo ne sme nakladati col. Produktivnost ribjega lova je sosednja Italija uže davnaj seznela. Tam so ribe, sveže, ako jih domačini ulové, colnine proste. Ako naše ribiče obložimo z davkom, jih bodemo na slabšo stopinjo postavili nego njih italijanske tekmece, osobito Chioggiotte.

Ako sta po tarifnej točki 12 divjačina in perutnina vsake vrste vsakega cola prosti, naj bi se jednako ukrenilo gledé rib, katere so divjačina morskih vodá. Ali naj bi se na bogatna, ki se pase s fazani, bolj oziralo nego na bore ribiča, kateri prireja sebi in svojej družini za večerjo le nekoliko sardelic.

Prosim, gospoda, da se zamislite v položaj siromašnega ribiča, kateri se izroča morskim valovom ter stavlja svoje življenje v nevarnost samo da sebi in svojej ubogej družini vsakdanji kruhek priskrbi! —

Kolikokrat se ubogi ribič povrne domov brez plena in vesel, da si je rešil goli život! In, gospoda, ako mu sovražni valovi zabranijo vrnitev v njega dom ter mu v dnu morja posteljejo hladno ležišče, ako otroci zamán pričakujejo svojega hranitelja!

Zatorej, gospoda, vas prosim, da tacega davka ne sklenete, kajti osoda teh ubogih ribiških družin je uže itak bitka in se je s takimi colnimi določbami ne sme še težavneje napravljati.

Gospoda, najtoplejše vam priporočam v imenu poštenih in udanih ribičev primorskih, da sprejmete moj predlog. (Dobro! dobro! na desnej.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. februarja.

Dunajski listi in peštanski poročajo, da so bili ministerski in kronski sveti, v katerih je bila mobilizacija sklenena. Za to se bode od delegacij, ki se prve dni marca snidejo, terjalo 50 milijonov goldinarjev. „N. Fr. Pr.“ se boji vojske z Rusijo in jo živo osvetuje. Mi pa sodimo, da vsa mobilizacija nij družega nego pripravlanje za osvojitve Bosne in Hercegovine, katere se Avstrija ne more ogniti. Magjari in nemškutarji se bodo jezili nad tem pomnoženjem slovenskega elementa, ali nič jim ne bo pomagalo.

V državnem zboru je bilo 23 febr. posvetovanje o colu na petrolej. Vladni predlog, naj se na meterski cent osem gold. cola nastavi, nema upanja prodreti. Prodri bode predlog 3 gold. na m. cent. Fanderlik je na

Bazarski smrad, vzhajajoč iz vegetabilij, usnja, sira in družih tvarin, obdaja me še več tednov, ko sem bazar uže davno zapustil.

Ako si ogledam turško hišo malo bolje, moram dvomiti, da li sem sploh še v Evropi. Hiše so po večjem lesene, malokedaj spodnji del zidan. Koran ravno zahteva vse iz lesa, le spodnji del sme biti iz kamenja. Okna so vsa zaprta, da iz ulice človek v notranjo izbo pogledati ne more, vrata so vedno zaključena. Streha je vedno lesena, izjemoma iz opeke. Sobe turških hiš so brez vsega kinča, brez podob in brez ogledal; le nizek divan sloni v kotu pustih prostorov; na divanu Turek spi, počiva, já, kadi, sploh vse.

Turških mošej (bogomolnic ali cerkev) pa je mej temi barakami strašno mnogo, a notranji prostori so prazni. Od kinča naših cerkva turška mošeja nič ne ve. Podob, statuj, slik ne nahajamo v njej; na pobelenej

steni je všasi vrezan kak izrek iz korana ali ime kalifovo. Mošeje so vse nastale iz grških kristijanskih cerkva; stroške za zidanje so vzeli iz mozga premaganih kristijanov in iz odkupščine ujetih. Najstarejša mej mošejami stoji n. pr. na razvalinah cerkve „pri 12 apostolih“.

Tako se ponavljate v glavnem mestu orientalnih kristijanov, v Carigradu, vedno dve podobi: lesena bajta in zidana mošeja. Prva reprezentuje gnjilo, turško pastirsko življenje, a druga fanatizem s krvavim mečem, bitstvo izlamovo. Ako se sploh v kakem glavnem mestu zgodovina, značaj in notranje bitstvo ljudstva vnanje kaže, potem nahajamo v Carigradu pravo sliko individualitete Osmanstva in njegove vere.

II.

Balkanski poluostrov sme se mej najbogatejše in najrodovitnejše dežele naše zemlje

šteti. Uživaje čudovito zračje, pere si noge v najlepših morjih sveta. Rodovitni črnozém (humus) pokriva hribovje od vrha do tal; mineralična bogatstva ne dajo se porabiti; slatine nahajajo se od Thermopyl v Livadiji do znanih Herkulejevih kopelij, Mehadije; Albanija Bosna, Macedonija so polne slatin; pomorske brežine dajo izvrstno vino. Na balkanskem poluotoku raste mirta, lavorika, pomeranče, oljka, hrast, lipa, cipresa in velikanski platan; le palme ne nahajamo, vidijo pak se izjemoma v Atenah. Eno pšenično zrno jih rodi 15; a eno kuruzno 300. Olja iz oljke bi se lahko čuda pridelalo; kajti eno samo drevo donša 25—30 funtov te tekočine. Sploh rodovitnost čudapolna, toda, kaj so Turki napravili iz teh rodovitnih dežel Evrope? Odgovor je kratek: Napravili so, da se mora štirikrat več v Turčijo uvažati ali importirati, nego izvažati ali eksportirati. Kako pa je mogoče, vprašal bode

lašč vladni predlog podpiral, da bode do glasovanja prišel in — padel.

Iz *Pešte* se piše: Notranja kriza narašča vedno bolj. Večina v zboru je premajhena, da bi mogla dolgo nositi vlado in ministerstvo.

Vnanje države.

Rumunija bode prostovoljno privolila, da svoj kos Besarabije Rusiji nazaj odstopi, a za to bode kot neodvisna priznana od Rusije in od Turčije, dobi Dobručo in še denarno odškodnino.

Iz *Rima* ima „Pester Lloyd“ dolg telegram, v katerem se zopet trdi, da je izvolitev Leona XIII. zmaga zmerne stranke. On je jako oster mož in strog, kar se tiče verozakonskih nazorov, a da meni, ka izguba posvetne oblasti za papeštvo nij važna izguba. On bode, prorokuje dalje „P. L.“, jako samostalen in velik v delu. — Kronanje papežev je bilo odloženo. Pravijo, da bode v četrtek. — Govori se, da je bilo veliko posvetovanje kardinalov o tem kakó in ali bi se „modus vivendi“ našel nasproti italijanskej vladi. —

Kakor se „Pol. Corr.“ piše, zagotavljajo, da bode Leo XIII. svojo pozornost bolj k cerkvenim vprašanjem nego k političnim obračal. Papež govori francosko in nekaj nemško, in je velik prijatelj latinske poezije.

Dopisi.

Iz komenske okolice 22 febr. [Izv. dop.] Dne 20. t. m. so imeli učitelji sežanskega okraja okrajno učiteljsko konferencijo v Komnu. Sešlo se je bilo 20 učiteljev in 2 učiteljici. Počestil je navzočne tudi gosp. komenski dekan, kot ud okrajnega šolskega sveta se svojo navzočnostjo. — Na dnevnem redu je bilo. 1. in 2. o učnih načrtih za enorazno, dvarazredno, trirazredno in četerorazredno šolo. 3. Postopanje v fiziki in prirodopisju. 4. Kako bi se šolsvo zboljšalo? 5. Poročilo predsednika okrajne učit. bukvarnice in volitev udov v zastop okraj. učit. bukvarnice. 6. Volitev enega uda v okraj. šolski svet. 7. Predlogi. Gospod predsednik, c. kr. okrajni šolski nadzornik Vodopivec, je po kratkem in primernem nagovoru otvoril sejo in pozdravil navzočne učitelje; — izvolil si je za svojega namestnika g. Bunca iz Komena. — Gosp. Fakin in Čotar sta bila za zapisnikarja voljena. — Na to je sledilo nadzornikovo poročilo. Omenil je gospod nadzornik mej drugim, da se je šolstvo zboljšalo; da je tudi obiskovanje rednejše vsled strogosti okraj. šols. sveta in tudi vsled učiteljskega prizadevanja. Poudarjal je posebno lastnosti dobrega učitelja in zbujal k uzajemnosti in delovanju. Vendar je v teku nadzorovanja zapazil tudi več napak,

vsak, da se na tako rodovitnem poluotoku, kateri ima najugodnejšo lego mej tremi deli sveta, štirikrat več uvaža, nego izvažajo? Uzrok je iskati v ljudeh, v individualiteti, v apatiji, lenobi, neizobraženosti, domačem življenju, v veri Turkov, kateri so na balkanskem poluotoku v manjšini in najbolj leni narod v Evropi.

Vsled otomanske brezskrbnosti in lenobe ne nahajamo v balkanskem poluotoku nobene komunikacije. Kako lahko bi bilo brodariti po raznih rekah, katere tekajo po poluotoku in na tak način notranje dežele zvezati z morjem. Toda denes po turških rekah nij družega najti, nego mali čolnič, v katerem je komaj trem osobam mogoče prostor dobiti. Na reguliranje rek vlada „visoke porte“ še nikdar mislila nij. Nakladanje ladij v luki pri Varni, kakor tudi v drugih turških lukah je jako nevarno.

koje se imajo odstraniti; posebno disciplina nij še v vseh šolah na pravem mestu. Gledé učnih predmetov je dajal dobre svete; omenil, da se petje še vedno premalo goji; da se telovadba skoro — prezira. Risanje se je vendar zboljšalo. Gospodinjstvo in ročna dela se morajo v nekaterih šolah zboljšati; to je naloga učiteljic ročnih del; gledé poduka v realjah je še marsikaj želeti.

Na to je prišla na vrsto prva pedagoška točka o učnih načrtih. Gosp. nadzornik je omenil, da se ta točka odloži na bodočo okraj. učit. konferencijo. Vsled tega je prišla druga točka na dnevni red. Referirali so o tej točki gg. Bunc, (Komen), Beninger (Tomaj), Ant. Leban (Sežana). Vnela se je prav živahna debata, katere so se udeležili: Bunc, Beninger, Ant. Leban, Janko Leban, Cvek, Trampuž, Hrovatin, Praprotnik, gospodična Stanič itd. Ker je gospod nadzornik omenil, da se mu zdi referat gosp. Ant. Leban najprimernejši in ker je gosp. A. Leban svoje mnenje tudi na tabli razjasnjeval in so temu razjasnjevanju sledile tudi nadzornikove opombe, katere so bile res zanimive in podučljive, so se Ant. Lebanove resolucije „en bloc“ sprejele. Potem je prišla na vrsto tretja točka o fiziki in prirodopisju. — O fiziki sta referirala gospoda Hrovatin (Nabrežina) in Ant. Leban (Sežana), ki sta se pa v tem predmetu popolnem zlagala in so bile vse resolucije sprejete. — O prirodopisju so govorili gg. Hrovatin, Ant. Leban, Janko Leban, Fakin (Repentabor), Cvek (Sežana) in drugi. Razgovor je bil prav živahen. G. nadzornik je dajal prav izvrstno svete in pedagoške migljaje. Sprejele so se Horvatin- Ant. Lebanove resolucije — Iz vsega smo pa spoznali, da veje v učitelstvu pravi duh napredka in da je letargija pri kraju.

O pospeševanju šolskega obiskovanja je govoril gosp. Fakin. (Repentabor). — Povedal je pravo istino, a v vsem se nijso učitelji z njim zlagali. — Na to je poročal predsednik okraj. učit. bukvarnice gosp. Cvek o bukvarnici. Konferencija je sklenila, naj se voli pet udov v zastop okraj. učit. konferencije. Stari trije udje: Gg. Cvek, Bunc, Praprotnik so še za bodoče ostali zastopniki in nova zastopnika sta bila izbrana brata Anton in Janko Leban. Za svojega zastopnika v okraj. šols. svet mesto odstopivšega g. Cveka so si učitelji izvolili gosp. Praprotnika (Lokva). Vrstili so se na to razni predlogi, zadevajoči preloženja velikih počitnic. Seja se je potem kon-

Enake so ceste na suhej zemlji. Ako najboljši orientalni inženier cest ne zboljša in posuši, nemajo dna. Kar je železnice, zidanih je le od Angležev, katerih pak Turčija nikakor kontrolirati ne more, ker nij svojih obljud izpolnila.

Da je torej trgovina po Turčiji nemogoča, je naravno, očitno. Naj bode pak dežela še tako bogata, naj še toliko rodi, eksport je nemogoč. Vsaka provincija mora porabiti pridelke svoje doma. Žito zgine, ker se porabiti ne da; stroški izvoznje bili bi veliko večji, nego je žito vredno. Za turško vlado bi bilo čisto lahko svoje državne dolgove plačati, ako bi jo količkaj bila volja, naravno bogatstvo dežele porabljalati. Se ve, da brez komunikacije, cest in luk je to čisto nemogoče. Turek je sam prenemaren, da bi se brigal za trgovino. Grki, Armenci, Angleži, Francozi, Nemci so tisti, ki imajo na poluotoku trgovino v

čala ob 8¹/₂ zvečer z nadzornikovem sklepom; g. Bunc se je v imenu učiteljstva gosp. nadzorniku zahvalil za trud, s kojim je g. nadzornik sejo vodil.

Domače stvari.

— (Ljubljanskim meščanom.) Drug mesec imamo mestne volitve. Volilni zapisnik leži pa samo še do 28. febr. na magistratu, da vsak lahko pogleda, ali je prav vpisan ali ne, in sicer za sebe in za druge. Če nij, sme reklamacijo ali ugovor vpisati. Ravno tako sme terjati, da se ta ali oni, ki morda nema več prejšnje volilne pravice, izpusti ali v drug razred dene. V I. razredu volijo tisti, ki plačajo vsaj vseh davkov v Ljubljani osemdeset goldinarjev starega denarja ali 84 gld. a. v. (brez priklad). V II. razredu volijo tisti, ki plačajo vsaj jeden in dvajset gld., potem uradniki itd. V III. razredu volijo pa oni, ki od dohodkov plačajo vsaj 8 gld. 40 kr. (to se ve brez priklad) ali od kacega obrta 5 gld. 25 kr. Ako torej kdo plačuje, če tudi na različen račun, skupaj 84 gld. davka, pa je vpisan bil dozdej v II. razredu, naj gotovo reklamira, da ga vpišejo v I. razred. Opozorujemo volilce še, da se pri tem prištevajo soprogu davki, ki jih plačuje njegova žena, očetu pa davki nedoraslih otrok. Kdor neče sam iti reklamirat, lahko se oglasi pri nas ali pri katerem koli narodnem občinskem mestnem odborniku čem prej mogoče, vsakako pa pred 28. februarjem. Zlasti je vsak volilec, ki ga za I. razred dobomo, velike važnosti, ker kakor enkrat še v I. razredu proderemo, imamo večino v zboru.

— (Volitveni shod.) Piše se nam: V ponedeljek je shod narodnjakov v Celji, da se pogovore zaradi prihodnjih volitev v deželni zbor.

— (Metliška občina) je vložila pritožbo pri upravnem sodišči proti ministerstvu za nauk zaradi tega, ker jej je bilo ukazano v krajni šolski svet svoto vplačevati, katera se občini ne zdi opravičena. Obravnava bode na Dunaji 27. t. m.

— (V stolnej cerkvi) tukajšnej je bila v nedeljo slovesna velika maša v zahvalo srečno izvršene papeževе volitve. Navzočni so bili tudi načelniki javnih oblastnij.

— (Umrli) je tukajšnji frančiškanski gvardijan in župnik, pater Salvator Pintar, 53 let star

— (Valvazorja) je izšel in se razdaje 27. zveščič.

rokah. Bospor vežejo z Varno, Odeso, Galacem ter drugimi lukami Črnega morja le ruski parobrodi in tržaška Lloydova družba; zvezo z ostalo Evropo preskrbujejo angleški, italijanski in francoski parniki. Tujci so Turkom v turške deželi prepustili le nižjo obrtnost. Pri kulturno-historičnem razvoju udeležuje se Turek kot mali obrtnik ali pa kot uradnik državnega stroja, kateri pa je tako slab in len, kot noben evropski. Ako se Turek udeležuje poljedelstva, stori to na tak način in s takim orodjem, kakor so ga rabili ljudje pred 2 tisoč leti, ob času starih patrijarhov. Pri takej osobnosti turškega ljudstva, pod tako vlado, katera se ne zmeni za podložnikove interese, je uže mogoče, ako se štirikrat več uvaža, nego izvažajo. Beda podložnih, strašno veliki dolgovi so naravne konsekvence te žalostne prikazni.

(Konec prihodnjich.)

— (Občni zbor trgovskega) bolniškega in pomočnega društva ljubljanskega je bil v nedeljo 24. februarja v magistratni dvorani prilično dobro obiskan. Predsednik društva g. A. Dreo je pozdravil navzočne s kratkim govorom, ter jim poročal o napredku društva. Društvo ima koncem 1877. leta 16 častnih, 75 podpornih, 336 pravih, tedaj vkupe 427 članov. Mej umrliimi udi se predsednik toplo spominja ranjega g. V. C. Supana, kateri je bil mnogo let društvu prvosednik in vsegdar podpiratelj. Pretečeno leto se je oskrbovalo v društveni bolnišnici 6 udov tekom 572 dni, kar je društvo stalo 1317 gl. 66 kr. Bolniški zaklad društva znaša 28.124 gl. 10 kr., penzijski zaklad 7058 gl. 32 kr. Sprejme se od vodstva nasvetovani red zaradi zdravniškega poslovanja v bolnišnici društva, katera je zdaj v novo sezidanej hiralnici sv. Jožefa v Kravjeh dolini. Gospod Drašler stavi dva predloga. Prvi meri na to, naj izbrani odbor ob poletnem času osnuje na korist društva veselico, pri kateri za blagi namen sodelujeta pevski zbor čitalnični in filharmonično društvo. Drugi predlog je, da se naprosi hranilnica kranjska, da dodeli tudi temu društvu nekoliko podpore. Oba predloga se enoglasno sprejmeta. V odbor za osnivanje veselice se izvolijo gg. Arelt, Jeločnik, Juva nčič, Karinger, Klemenčič, Leskovic, Škaberne, Sos, Steinmetz, Drašler in R. Maier. Predsedoval bode odboru društveni vodja. Gospod vedja društva A. Dreo se zahvali g. Drašlerju za na korist društva stavljene predloge in obljubi, da bode vse storil, da se stvar kolikor mogoče v smislu g. Drašlerjevem na korist društva izvrši. Za častnega člana se enoglasno imenuje g. Ant. Toman, trgovec v Trstu, kateri je rodom iz Kamnegorice, uže ud od l. 1838, in neprenehoma društvo zdatno podpira. Za pregledovalce računov se volijo prejšnji udje. Potem se zbor sklone.

— (Iz pred porotnega sodišča.) Dne 22. t. m. so se imeli pred porotniki zagovar

jati France Porenta in Janez Bitenec iz Šent-Vida, Toma Strah in Mica Strah iz Sostrovega, ker so lani julija meseca iz cina in svinca dvajsetice lili in razdajali po ljubljanskej okolici in po Ljubljani. Prvi trije so bili obsojeni na štiri leta in tri mesece ječe. Mica Strah je bila odpuščena, ker jej sokrivda nij bila dokazana.

— (Iz Nabrežine) se nam piše: Umril je danes ob 2. zjutraj 66 letni obče spoštovani načelnik postaje v Nabrežini, g. Ignac Nikola Kopriva, posestnik zlatega križa za zasluge s krono, vojne medalije, vitez reda italijanske krone in posestnik papeževe medalije. Zaradi posebnega posnemanja vredne hrabrosti in ljubezni do majke Slave kakor zaradi redne pravičnosti ostane njegov spomin trajen pri vseh, ki so ga poznali.

— (Iz Celja) se nam piše 23. febr.: Pokopali smo danes tukajšnjega mestjana gospoda Franca Krusiča, brata znanega profesorja naše gimnazije. Bil je pokojni France vrl narodnjak, obče spoštovan in priljubljen, kar je tudi sijajni pogreb dokazoval. Bodi mu zemlja lahka.

— (O mariborskem okraji) in njegovih kandidatih piše „Presse“ iz Gradca: „Oster bode boj za dva mandata kmetskih občin mariborskih. Ustavoverna stranka, ki je zadnja leta le s prav malo večino na vrhu držala se, izgubila je z Brandstetterjevo aféro jako mnogo. Prav bati se je, da bode tudi Seidl, kateri od imenovane Brandstetterjeve afére nij po vse čist ostal, svoj deželno-zborski mandat izgubil.“ Torej Nemci uže sami priznavajo, da tovariš zaprtega Brandstetterja nij več vreden, da bi kandidat bil. Tudi Seeder ne, ker se daje poleg Seidla kandidirati.

— (Samomor.) Iz Celja se nam piše: Danes se je sin tukajšnjega sodarja in vinskega trgovca Palosa — 25 letni Anton Palos — ustrelil. Nesrečna ljubezen in domači prepir ste baje uzrok samomora. Nesrečnež je bi jako priden in delaven ter hvalevredna izjema sploh zanemarjene mestne mladeži.

Dunajska borza 25. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62	gl.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	"	—	"
Zlata renta	73	"	86	"
1860 drž. posojilo	110	"	25	"
Akcije narodne banke	793	"	—	"
Kreditne akcije	227	"	75	"
London	119	"	45	"
Napol.	9	"	56 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	64	"
Srebro	107	"	35	"
Državne marke	58	"	75	"

Sprejme se

učenec

v prod. jalnico na deželi. Več se izve pri opravištvu „Slovenskega Naroda“.

(63—1)

Štev. 532.

(58—2)

Razglas.

Mestni magistrat vse taiste, ki so po členu XII. postave od 23. julija 1871 dolžni svoje sode cementirati dati, a tega še do sedaj nijso storili, še enkrat opominja, da tej dolžnosti zadostijo in vse sode, zatorej tudi one, ki jih v kleti imajo, takoj po novej meri cementirati dadé, sicer bi magistrat, ker je uže za cementiranje sodov odločeni čas itak pretekkel, prisiljen bil proti takovim zamudam s postavno kaznijo postopati.

Mestni magistrat v Ljubljani,
14. februarja 1878.

Präuscher-jev anatomični muzej

deželne redute dvorani.

Denes predzadnji dan za dame.

Petek 1. marca je zadnji damam odmenjeni dan.

V nedeljo 3. marca je neprikljeno zadnji krat videti moj muzej.

S poštovanjem

H. Präuscher.

(62)

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

FILIPA NEUSTEINA,

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila. Tisoč spričal je o tem.

P. n. občinstvo naj se varuje pred nakupom slabih ponarajanj, ki nemajo nikakoršnega vspela, in se prosil, da samo ono specialitete za prave sprejme, ki naše firme nosijo.

Neusteinove posladkorjene pile sv. Elizabete za čiščenje krvi — leško odganjajo, čistijo kri, in nijso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, zimici, boleznih prsnih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te hire. 1 valar, 8 škatuljic, s 120 pilami, stane 1 gl., posamezne škatuljice 15 kr.

Odlikovane so z jako častečim spričalom dvornega svetovaleca prof. Pitha.

Beaume Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem ne-velemu lasu vsako barvo (črno, rjavno, rumeno) 3 gl.

Orientalni prah za dame, da koži gladkost, (belo ali roza) 1 gl. in 50 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za težko zornajboljši uspeh 1 gl. 50 kr.

El Benito, edino dobro sredstvo proti izpadanju las in upravljenju luskin 1 gl. 80 kr.

Kondensirano švicarsko mleko 55 kr. Nestlejeva otročja moka 90 kr. Dr. Golijev jedilni prah 84 kr. Popova anaterinova ustna voda 1 gl. 40 kr. Liebigov mesni ekstrakt 1/8 funta 84 kr. Dr. Pfeiffermannova zobna pasta 1 gl. 25 kr. Poltova resedna pomada 1 gl. 50 kr. Dr. Brownova pomada za obranjenje las 2 gl., so vedno frišni v zalogi. Veliko skladišče parafimerij, mil, pomad itd. prvih pariških firm. Cokolade francoskega društva od 60 kr. do 3 gl. funt. Pravi ruski čaj 1 gl. 1/4 funta. Skladišče vsakojakih instrumentov za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgalnice, bandaze, jako ceno. Velika zaloga zobnih krtacic, smink, in drugih toaletnih rečij.

Priporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjeni obliči, kakor: kinin, kopaiva, doverski praški, železo, jetno olje, bromkali, jodkali, rabarber, dvojno ogljenokisla soda, magnezija itd. po najnižji ceni.

Najznanejše farmacijske specialitete in parafimerije iz Francoske, Angleške, Amerike, Nemóje, Švice in Avstrije so pri nas vedno za dobiti.

■ ■ ■ Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate. ■ ■ ■

Dr. Fremonta prerodilni likér, najboljšje svežilo 2 gl.

Prsne cigarete iz smrekovih igel, najboljšje za nadoho. 25 kosov 1 gl.

Protinski duh, aromatičen, priporočen vsem ali revmatizem, 70 kr.

Injection Cadelle, ozdravi jako naglo vsak mehurni katar (triper ali beli tok) brez slabih nasledkov 1 gl. 60 kr.

Gušni duh, najboljšje sredstvo proti guši (krofu), 70 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih planinskih zelišč; olajša takoj vsak kašel in prsno bolezen, 70 kr.

Menthin, najboljšje zdravilo za želodec, potolaži kre, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda, 50 kr.

Margerite-bonbons za kašel, 30 kr.

Oreillon, za vse ušesne bolezni, proti gluhoti, šumenju dobro. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najrnejše zobé bele ko biser. 70 kr.

Po-ho iz Kine prinešen, olajša takoj najhušjo migreno in glavobol. 1 gl.

Dr. Bayerja pravi pulherin, najboljšje sred-gam, daje koži barvo rož in limbarjev. 1 gl. 50 kr. in 50 kr.

Royerjeva hemeroidalna maža, tem pri-ki hemeroidje trpe. 1 gl. 60 kr.

Salicil-antisuitin, izvrstno proti sitnemu potanju rok in nog 50 kr.

Salicilno milo, najboljšje in najcenejše milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile za otle zobe najboljšje zdravilo. 25 kr.

Storax-Crème, čudežno pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wlinsi papir, proti nahodu, prsnemu kataru, vratobolu in hripi. 1 gl. 20 kr.

Dr. Haiderjev zobni prah. 35 kr.